

**Školní vzdělávací program
pro střední odborné vzdělávání**

Waldorfské lyceum Brno

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO STŘEDNÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Počet stran: 16 Počet příloh: 1	č. j.: DO-37/2022-09-01
Schváleno pedagogickou radou: 23. 8. 2022	Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

Kód a název oboru vzdělávání: 78-42-M/06 Kombinované lyceum
Stupeň poskytovaného vzdělávání: střední úplné vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání: 4leté denní

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1	NÁZEV ŠVP	3
1.2	ÚDAJE O ŠKOLE	3
1.3	ZŘIZOVATEL	3
2	ÚVOD	4
3	PROFIL ABSOLVENTA	4
3.1	INFORMACE O OBORU	4
3.2	OČEKÁVANÉ KOMPETENCE ABSOLVENTŮ	4
3.3	UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ	5
3.4	ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ A POTVRZENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ, STUPEŇ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ	6
4	CHARAKTERISTIKA ŠVP	7
4.1	HLAVNÍ PEDAGOGICKÉ KONCEPCE	7
4.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
4.3	STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA VYUČOVÁNÍ – ORGANIZACE VÝUKY	8
4.3.1	<i>Realizace průřezových témat</i>	9
5	ZPŮSOBY A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ	10
6	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	11
7	PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ A PŘEDPOKLADY ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI KE VZDĚLÁVÁNÍ	12
8	ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ A ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	12
9	PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ	12
9.1	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	12
9.2	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	13
9.3	SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	13
10	UČEBNÍ PLÁN	13
11	UČEBNÍ OSNOVY	13
11.1	PŘEHLEDOVÝ UČEBNÍ PLÁN	13
12	DETAILNÍ ROZPIS – ROZPIS EPOCH, PRAVIDELNÝCH HODIN A VÝUKOVÝCH BLOKŮ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH	15

Waldorfská škola Brno – střední škola, základní škola a mateřská škola, příspěvková organizace

1 Identifikační údaje

1.1 *Název ŠVP*

Školní vzdělávací program pro střední odborné vzdělávání „Waldorfské lyceum Brno“

1.2 *Údaje o škole*

Název školy: Waldorfská škola Brno – střední škola, základní škola a mateřská škola,
příspěvková organizace

Adresa školy: Plovdivská 2572/8, 616 00 Brno

Ředitel školy: Mgr. Tomáš Jedlička

Zpracovali: Kolegium SŠ – pedagogická rada SŠ

Kontakty:

telefon: 511 118 311, mobil: 731 543 396

e-mail: wskola@waldorf-brno.cz

www.waldorf-brno.cz

IČ: 75156237

DIČ: CZ75156237

IZO: 181011077

RED – IZO: 691000735

1.3 *Zřizovatel*

Název: Statutární město Brno

IČ: 44992785

Adresa: Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno

Kontakt: tel.: 542 171 111, e-mail: posta@brno.cz

.....
Mgr. Tomáš Jedlička
ředitel školy

2 Úvod

Tento školní vzdělávací program vznikl na základě zkušeností jiných waldorfských lyceí působících v ČR, zejména pak na základě ŠVP Waldorfského lycea České Budějovice.

Je tedy přirozeným předpokladem, že tento ŠVP se může v následujících letech i výrazněji proměňovat podle toho, jak budou učitelky a učitelé Waldorfského lycea v Brně postupně nabývat vlastních zkušeností v práci se svými žákyněmi a žáky.

3 Profil absolventa

3.1 Informace o oboru

Studijní obor: 78-42-M / 06 Kombinované lyceum

Studium: denní, čtyřleté, zakončené maturitní zkouškou

Počet studentů v ročníku: 30

Hodnocení studijních výsledků formou slovního hodnocení

Absolvent získá předpoklady pokračovat ve studiu na vysoké nebo vyšší odborné škole anebo je schopen se po ukončení studia uplatnit na trhu práce.

Studijní zaměření: Na konci 2. ročníku si student toto zaměření vybírá. Škola otevře od 3. ročníku 2 zaměření v souladu se zájmem studentů a možnostmi školy.

Možná zaměření:

- a) přírodovědné
- b) humanitní
- c) technické

Podmínky přijetí: absolvování základní školy a splnění kritérií přijímacího řízení.

Přijímací zkouška: jednotná přijímací zkouška, školní přijímací zkouška ve formě strukturovaného rozhovoru (platí v plném rozsahu i pro absolventy waldorfských základních škol).

3.2 Očekávané kompetence absolventů

Žáci získávají široký vzdělanostní základ, s nímž se učí zacházet samostatným úsudkem. Proto jako absolventi:

- jsou připraveni se i nadále vzdělávat a rozvíjet, a to jak na osobní rovině, tak i na rovině sociální a odborné
- se zájmem sledují dění jak ve světě vědy a techniky, humanitních a přírodních věd a umění, tak ve světě, v němž se nacházejí tady a teď jako lidské bytosti, které nejen cítí a přemýšlejí, ale mají také vůli k aktivnímu úsilí o realizaci přínosných idejí
- k tomu využívají různých metod potřebných k vyhledávání a získávání informací, mezi nimiž nacházejí souvislosti
- z těchto souvislostí dokážou vysledovat zjevné důsledky
- je jim vlastní tvůrčí přístup
- využívají metod, jež jim umožňují efektivní učení, a samostatně a reálně vyhodnocují dosažené výsledky a pokrok
- na základě toho si dokážou stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání a rozvoje
- téhož jsou schopni i na úrovni osobnostní, kde si volí přiměřené cíle osobního rozvoje jak v oblasti zájmů, tak na poli profesním
- pečují vědomě o své zdraví a nahlížejí jej z perspektivy celostního pojetí člověka

- spolupracují s ostatními konstruktivním způsobem a přispívají k utváření mezilidských vztahů založených na pravdivosti
- uznávají hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a zároveň vnímají její nedokonalosti
- dokážou o fungování společnosti přemýšlet, stanovují si vlastní priority a etické postoje
- jednájí v souladu s udržitelným rozvojem a podporují hodnoty jednotlivých kultur, jak na úrovni národů, tak na úrovni celého lidstva
- nahlížejí dění ve světě v globální perspektivě a jsou si vědomi současné propojenosti a vzájemné potřebnosti všech lidí na světě
- dokážou samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy a vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích
- využívají moderních technologií a sledují jejich vývoj
- matematické dovednosti pro ně nejsou teorií mimo každodenní život, ale využívají je v různých životních situacích
- pracují jak s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, tak i s dalšími prostředky ICT
- jejich kladný postoj k celoživotnímu vzdělávání a rozvoji jim pomáhá při smysluplném uplatnění jejich osobnostních a odborných předpokladů ve světě práce.

3.3 Uplatnění absolventů

Absolvent prošel obecněji pojatým odborným vzděláváním, které obsahuje vyšší podíl všeobecného vzdělávání. Získal významné předpoklady pro další studium. Zvolil si přírodovědné, humanitní či technické zaměření, které taktéž směřuje k možnosti přímého uplatnění na trhu práce.

Humanitní zaměření

Absolvent je připraven zejména k terciárnímu studiu humanitních oborů na filozofických, pedagogických a sociálně orientovaných fakultách vysokých škol; studiem získal vhled do problematiky humanitních oborů i konkrétní představu o náročnosti terciárního studia i jeho obsahu.

Dále získal odborné kompetence uplatnitelné i při přímém vstupu na trh práce. Může se uplatnit v nejširším spektru výchovně vzdělávacích a sociálních institucí a na pracovištích, na kterých se vyžaduje připravenost k efektivní práci s lidmi, orientace v lidské osobnosti, sociální dovednosti, využití prostředků informačních a komunikačních technologií a znalost dvou cizích jazyků.

Úzké propojení prohlubujícího společenskovedního studia s přírodovědnými, rukodělnými a uměleckými předměty společného základu oboru mu navíc umožnilo získat širší přehled o problémech a otázkách překračujících rámec rozdělení na humanitní a přírodní vědy, stejně jako o mezioborových vztazích v současném komplexním a globalizovaném světě.

Tento široký vzdělanostní základ mu umožňuje snadnější adaptaci a orientaci v dynamicky se proměňující společnosti a světě práce. Poskytuje dobré výchozí podmínky pro případné další vzdělávání v kvalifikačních a rekvalifikačních kurzech a modulech.

Přírodovědné zaměření

Absolvent je připraven zejména ke studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách se zaměřením na přírodní vědy a jejich praktické aplikace, medicínu, farmacii, tvorbu a ochranu životního prostředí, zemědělství a učitelství přírodovědných předmětů. Absolvent během studia získal vědomosti, dovednosti a návyky potřebné pro terciární vzdělávání.

V případě, že nebude pokračovat ve studiu, najde vzhledem k širokému vzdělanostnímu základu a jeho prohloubení v přírodovědných předmětech uplatnění v činnostech laboratorního a provozního charakteru, jakož i v administrativní a správní činnosti, zejména v oblastech příslušného specializačního prohloubení.

Úzké propojení prohlubujícího přírodovědného studia se společenskovedními, rukodělnými a uměleckými předměty společného základu oboru mu navíc umožnilo získat širší přehled o problémech a otázkách překračujících rámec rozdělení na humanitní a přírodní vědy, stejně jako o mezioborových vztazích v současném komplexním a globalizovaném světě.

Tento široký vzdělanostní základ mu umožňuje snadnější adaptaci a orientaci v dynamicky se proměňující společnosti a světě práce. Poskytuje dobré výchozí podmínky pro případné další vzdělávání v kvalifikačních a rekvalifikačních kurzech a modulech.

Technické zaměření

Absolvent technické specializace je připraven pro další studium na vysokých školách technického zaměření, zejména v oblasti technických oborů, především strojírenství. Během studia si osvojil znalosti z oblasti technického kreslení, deskriptivní geometrie, aplikované matematiky, fyziky a informačních technologií.

V případě, že nebude absolvent pokračovat v dalším studiu, může uplatnit získané klíčové a odborné kompetence na trhu práce. Získané kompetence z technické specializace uplatní především ve všeobecně technických profesích výrobních podniků či institucích pracujících s technickou či konstrukční dokumentací. Kromě toho může využít kompetence z oblasti informačních a komunikačních technologií a znalost dvou cizích jazyků.

Úzké propojení prohlubujícího technického studia s přírodovědnými, společenskovedními, rukodělnými a uměleckými předměty společného základu oboru mu navíc umožnilo získat širší přehled o problémech a otázkách překračujících rámec rozdělení na aplikované a teoretické obory, stejně jako o mezioborových vztazích v současném komplexním a globalizovaném světě.

Tento široký vzdělanostní základ mu umožňuje snadnější adaptaci a orientaci v dynamicky se proměňující společnosti a světě práce. Poskytuje dobré výchozí podmínky pro případné další vzdělávání v kvalifikačních a rekvalifikačních kurzech a modulech.

3.4 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

4 Charakteristika ŠVP

4.1 Hlavní pedagogické koncepce

Waldorfská pedagogika je součástí reformní pedagogiky, která se již od počátku 20. století snaží řešit narůstající rozpor mezi tradiční školou a potřebami moderní společnosti. Akcentuje rozvoj člověka jako aktivní a tvůrčí individuality a zároveň člena lidské společenosti. Vzdělávání zde není jednostranně zaměřeno na intelekt a paměť, ale na rozvoj člověka v jeho celistvosti, to znamená holistické (celostní pojetí výchovy). Proces poznávání přírody, lidí a kultury je spojen s prožitkem, získáváním dovedností, s postojem a názorem. Cílem školy není formovat žáka/žákyni do předem určené podoby, ale chceme vychovat všestranného, vnitřně svobodného a iniciativního člověka zodpovědného za sebe i svět.

Propojujeme myšlenkové, umělecké a praktické stránky poznávání. Tím zapojujeme do procesu učení celou bytost člověka, nabízíme trojrozměrné vzdělávání – hlavy, srdce i rukou (myšlení, cítění i vůle). Vedeme žáky k tomu, aby jen nepřebírali tradované teorie a myšlenkové modely, ale aby základem poznání pro ně byla vlastní zkušenost a vlastní úsudek.

Využíváme exemplární pojetí výuky. Nezahlučujeme žáky encyklopedickými přehledy, ale věnujeme se hlouběji vybraným jevům – fenoménům, které následně zařazujeme do systémových souvislostí. Tak je možno dostat se i k jádru komplexních problémů a pochopit základní procesy, aniž bychom se ztratili a zabředli do detailů. Tento přístup rozvíjí i schopnost bádání a objevování, odhalování a formulování problému, hledání různých varianty a postupy jeho řešení.

Rozvíjíme celostní myšlení. Prožitkovým vyučováním, uměleckými prvky, postupem od celků k jednotlivostem a dalšími metodickými přístupy podporujeme i pravou mozkovou hemisféru. Ta dokáže daleko rychleji pochopit pojmy a jejich souvislosti, vidět pojmový systém jako celek.

Hlavní témata učební látky zpracováváme formou koncentrovaného vyučování, tzv. epoch. Epocha je souvislý výukový blok dlouhý 110 minut, v němž se po dobu 1-4 týdnů probírá jeden předmět. Takovéto soustředěné učení umožňuje důsledně pracovat na rozšiřování znalostí, vyzrání schopností a prohlubování prožitků.

Předměty vyžadující pravidelné procvičování můžeme vyučovat v průběhu celého roku v klasických vyučovacích hodinách (45 minut). Blíže viz kapitola 4.3.

4.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kromě klíčových dovedností rozvíjíme schopnosti, dovednosti a postoje, které nahlížíme v současné generaci mladých lidí jako aktuální a potřebné pro jejich další život založený na jednání svobodné, zodpovědné a sebevědomé osobnosti.

Proto žáky již od prvního ročníku aktivně zapojujeme do samotného procesu vyučování a života školy. Rozvíjíme společně úsudek, který se postupně osamostatňuje a osvobozuje od nekritického přebírání názorů z vnějšku. Ve výuce vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do procesu poznávání. Společně rozvíjíme schopnost přesného pozorování a přemýšlení. Jedná se o pozorování založeném na skutečnosti, nikoliv vlastních představ o ní. Dále pak o myšlení, které umožňuje pravdivé porozumění „jádro věci“ namísto odcizujícího memorování pouček. Žáci si procházejí procesem, v němž zakoušejí, že tyto dvě schopnosti vyžadují velké vnitřní úsilí.

Žáci se učí různými metodami, jak pracovat s textem, jak vyhledávat informace a jak se autonomně učit. Jsou vedeni k reflexi vlastní práce a procesu, kterým si při ní prošli. Učí se pojmenovávat schopnosti, vědomosti a postoje, které si osvojili či rozvíjeli.

Žáci se učí celistvému náhledu na danou problematiku a vidí jinakost jako alternativu či příležitost, nikoliv jako problém.

Hledají propojení zdánlivě odlišného, např. umění a vědy. Vnímají krásu ve vědě (např. v harmonii či symetrii v přírodninách) a uvědomují si úsilí, které stojí za vznikem uměleckého díla.

Žáci vidí na vztahu učitele k jeho předmětu, že zájem o svět a o jeho konkrétní část, jíž se učitel zabývá, vyvěrá z jeho nitra a nedá se vynutit vnějšími prostředky.

Rozvíjíme u žáků schopnost tázat se, ptát se na důvody a pozadí věcí, klást otázky, které se rodí v jejich nitru.

Žáci se učí svobodě založené na vlastní zodpovědnosti.

Vedeme je k tvořivému přístupu při řešení problémů, a to jak v oblasti přírodních věd, tak i na poli humanitních, sociálních a uměleckých předmětů. Učí se tvořivosti, do níž přináší sílu své individuality a zároveň dokážou ponechat prostor jiným. Osvojují si schopnost obhájení vlastního postoje a zároveň se učí upřímné toleranci k odlišnému názoru.

Vedeme žáky k odvaze realizovat své ideály či projekty i přes těžkosti, které s tím jsou spojeny. Učí se formulovat svá přání a záměry, na jejichž základě si vytyčují dílčí (pracovní) cíle. Dokážou spolupracovat. Učí se konstruktivní kritice. Učí se z chyb. Rozeznávají reakce založené na momentálních emocích. Dokážou se omluvit a dokážou ocenit dobrou práci či úspěch jiných.

Posilujeme v žácích vůli dotahovat úkoly či práci do konce.

Vedeme žáky k důvěře ve vlastní schopnosti a v možnost tyto své schopnosti neustále rozvíjet.

Vedeme je k pravdivosti a zároveň vnímavosti při interakci s ostatními lidmi. Učí se naslouchat.

Žáci se učí spolupráci, v níž každý nese část zodpovědnosti. Žáci jsou povzbuzeni k tomu, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc. Učí se formulovat svůj problém a nahlédnout situaci realisticky.

Žáci se podílejí na vytváření společných pravidel (především v rámci třídního kolektivu a žákovských projektů). Učí se využívat příležitosti k tomu, aby se aktivně zapojili, namísto zpětné kritiky někoho, kdo se nepodílel, ač mohl.

Žáci se učí, že jakýkoli tvůrčí proces (jak na poli umění, tak na poli vědy či sociálních interakcí) vyžaduje kromě impulsů a nápadů v určitém momentu také rozvahu a odstup.

Žáci se učí rovnováze potřebné jak ve vztahu k sobě či lidem okolo, tak ke svému životnímu prostředí. Uvědomují si, že jsou nedílnou součástí svého okolí a neustále je svým konáním či postojem spoluvytvářejí.

4.3 Stručná charakteristika vyučování – organizace výuky

Škola poskytuje všeobecné vzdělávání, k němuž se přidružují ve druhé polovině předměty, jež poskytují základy pro další odborné zaměření na určité typy VŠ nebo VOŠ (humanitního, přírodovědného či technického zaměření). Vzdělávání je denní čtyřleté, zakončené maturitní zkouškou. Od 3. ročníku si žák/yně povinně volí humanitní, přírodovědné nebo technické zaměření podle svého zájmu a možností školy.

Vyučování má 3 části: epochové vyučování; pravidelné hodiny; výukové bloky.

Epochové vyučování probíhá každý den ve dvou až třech epochových hodinách (po 110 minutách). V těchto epochových hodinách se po 1 až 4 týdnech střídá většina předmětů a to jak společných, pro celou třídu, tak i předmětů v zaměření.

Pravidelné hodiny (45 minut) probíhají každý týden po dobu celého školního roku. Jsou to předměty vyžadující pravidelný rytmus nebo procvičování (např. hudební umění, tělesná výchova, eurytmie a případně procvičovací hodiny).

Výukové bloky představují intenzivní výuku předmětů koncentrovaných v jednom či několika dnech.

V každém ročníku mají žáci obvykle vícedenní výjezdní praktika, která jsou organizována formou výukových bloků.

V průběhu celého vzdělávání mohou být realizovány i další projekty přesahující rámec jednoho předmětu, jazykové pobyty, případně stáže v zahraničních školách.

4.3.1 Realizace průřezových témat

(konkrétněji viz jednotlivé učební osnovy níže uvedených předmětů)

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Občan v demokratické společnosti	Dějepis, ZSV	Dějepis, ZSV, Zeměpis	Dějepis, ZSV, Zeměpis, Český jazyk a literatura	Dějepis, ZSV, Český jazyk a literatura
Člověk a životní prostředí	Biologie, Zeměpis	Chemie, Zeměpis, Enviromentální praktikum	Biologie	---
Člověk a svět práce	Řemeslné kurzy, Zeměměřičské a zemědělské praktikum	Český jazyk a literatura	Ekonomika, Sociální práce	Ekonomika, Český jazyk a literatura
Informační a komunikační technologie	Informatika a média, Český jazyk a literatura	Informatika a média, Český jazyk a literatura	Informatika a média, Český jazyk a literatura	Informatika a média, Český jazyk a literatura

5 Způsoby a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáka/žákyně je slovní, vychází z § 3 odst. 4 vyhlášky č.13/2005 Sb., kde je uvedeno: „Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň vzdělání žáka ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům.“

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Obecné zásady hodnocení žáků a způsob informování o průběhu jejich vzdělávání jsou v oddíle ‚Hodnocení žáků‘ ve školním řádu. K tomu si každý učitel může dále rozpracovat způsoby hodnocení ve vztahu k specifickým rysům svého předmětu.

Hodnocení na vysvědčení je prováděno slovně. Pro účely budoucího přijímacího řízení na VŠ nebo VOŠ si učitel vede pomocný převod slovního hodnocení na známkové hodnocení. Toto však není oficiálním hodnocením školy.

Hodnocení žáka/žákyně je orientováno na jeho/její dovednosti ve vztahu k obsahu a cílům vzdělávání a k jeho/jejím vzdělávacím a osobnostním předpokladům a na jeho/její přístup k práci při výuce a při přípravě na ni.

V myšlenkově poznávací oblasti – v předmětech s převahou teoretického zaměření (přírodovědné, humanitní, jazykové) si učitel všímá zejména:

- kvality, rozsahu a ucelenosti získaných poznatků a dovedností,
- schopnosti aplikovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení konkrétních úloh a situací,
- logického usuzování studenta, pomocí kterého se orientuje v odborné problematice,
- přesnosti ve vyhodnocování a třídění informací a vyvozování podstatných souvislostí z nich,
- systematickosti práce při zpracování odborného úkolu,
- odborné a jazykové správnosti ústního a písemného projevu, komunikačních dovedností (přesnost ve formulaci, rétorika při vystupování, výslovnost, pravopis, tvůrčí přístup při výběru prvků jazykového projevu apod.).

V činnostně volní oblasti – v předmětech s převahou praktického zaměření (např. tělesná výchova, praktika, řemesla) si učitel všímá zejména:

- kvality a rozsahu osvojených dovedností, ovládnutí pracovních postupů
- zda žák/yně při praktických činnostech využívá adekvátně i teoretické znalosti
- organizace vlastní práce žáka/žákyně
- kvality zpracování úkolu včetně samostatnosti a osobitosti při jeho provádění

V citově prožitkové oblasti – v předmětech s převahou uměleckého zaměření (např. výtvarná výchova, hudební umění, eurytmie) si učitel všímá zejména:

- individuálního uměleckého vyjadřování, které vychází z žákova niterného prožívání umění a jeho osobitého uchopení (oproti mechanickému zpracování úkolů)
- osvojení potřebných dovedností a jejich tvořivé aplikace
- přístupu žáka/žákyně k práci, jeho/její snahy o kvalitu provedení úkolů a usilování o originalitu
- úrovně estetického vnímání, přístupu k uměleckému dílu

Hodnocení učitelem může být doprovázeno i různými formami sebehodnocení žáků.

6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Součástí filosofie školy je rovný přístup ke vzdělávání pro všechny žáky, tedy i pro ty se zdravotním či sociálním znevýhodněním, a také pro mimořádně nadané žáky. Tomu odpovídají jak přijímací řízení do 1. ročníku, tak prostory školy, Školní vzdělávací program, a zejména přístupy pedagogů k výchově a vzdělávání žáků.

V přijímacím řízení do 1. ročníku je velmi podstatný strukturovaný pohovor, který umožňuje posoudit individuální potřeby každého uchazeče (a to jak zdravotně či sociálně znevýhodněného, tak mimořádně nadaného), možnosti školy s těmito potřebami pracovat a uzpůsobit jim výuku.

Škola nemá žádné požadavky na zdravotní způsobilost uchazeče o vzdělávání. Charakter oboru vzdělání je velmi široký a absolventovi dává řadu možností pro jeho pracovní uplatnění a sociální začlenění.

Školní vzdělávací program není pro potřeby žáků se zdravotním či sociálním znevýhodněním, nebo pro mimořádně nadané žáky nijak upraven, v případě potřeby je toto řešeno formou Individuálního vzdělávacího plánu.

Ve škole funguje propracovaný systém individuálních rozhovorů s každým žákem v průběhu každého ročníku, který umožňuje reagovat na vývoj každého žáka a popř. reagovat na nově vzniklé potřeby.

Ve škole s žáky mohou pracovat pracovníci školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, speciální pedagog), kteří mají zkušenosti s žáky s různými specifickými potřebami (zdravotně postiženými žáky, specifické poruchy učení).

Pedagogové školy se scházejí každý týden na pedagogické konferenci, jejíž součástí jsou i rozhovory o žácích, umožňující operativně reagovat na jejich problémy či potřeby. Rovněž výchovný poradce může na těchto pravidelných konferencích pracovat s ostatními pedagogy v případě potřeby.

V případě potřeby bude ve škole zajištěn bezbariérový přístup pro žáky s tělesným postižením.

Ostatní žáci školy jsou s problematikou zdravotního postižení seznamováni jak stýkáním se s žáky „Duhové třídy“, speciální třídy zřízené pro děti se specifickými potřebami, tak při absolvování sociálního praktika ve 3. ročníku.

Žákům se sociálním znevýhodněním vycházíme vstříc jednak přátelskou rodinnou atmosférou školy, jednak individuálním přístupem ke každému žákovi.

Práci s mimořádně nadanými žáky umožňuje propracovaný individuální přístup ke každému žákovi, který je silnou stránkou waldorfské pedagogiky. Těmto žákům velmi vyhovuje uplatňovaný problémový a projektový způsob vyučování, který realizujeme v daleko širším rozsahu než jiné školy. Také je zde řada možností prezentací různých samostatných prací, což tyto žáky může výrazně motivovat.

7 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání a předpoklady zdravotní způsobilosti ke vzdělávání

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 671/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Kritéria přijímacího řízení pro daný školní rok stanoví ředitel školy a zveřejní je nejpozději do konce ledna příslušného roku.

Ke studiu oboru není požadováno lékařské doložení zdravotní způsobilosti.

8 Způsob ukončení vzdělávání a organizace maturitní zkoušky

Způsoby a podmínky ukončení vzdělávání stanovuje zákon č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 177/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák/yně získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Model maturitní zkoušky	Povinné zkoušky	Nepovinné zkoušky (žák může zvolit max. 2 zkoušky)
SPOLEČNÁ ČÁST	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk
	Cizí jazyk, nebo matematika	matematika
		Matematika rozšiřující
PROFILOVÁ ČÁST	Český jazyk a literatura	Další profilové zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy (pokud si žák ve společné části zvolí cizí jazyk jako nepovinnou zkoušku, koná z tohoto jazyka nepovinnou zkoušku i profilové části
	Cizí jazyk, pokud si žák tento cizí jazyk zvolil ve společné části	
	2 nebo 3 další profilové zkoušky (počet stanoven RVP)	

Školní profilová část

1. Předměty ze zaměření – *ústní před zkušební maturitní komisí*
Student si vybírá z předmětů svého zaměření
2. Předměty volené studentem – *ústní před zkušební maturitní komisí*
3. Maturitní práce – *je konána formou písemné odborné maturitní práce s ústní obhajobou před zkušební maturitní komisí.*

Student si během třetího ročníku vybírá téma Maturitní práce a konzultanta.

Student si na konci třetího ročníku volí maturitní předměty ze školní profilové části (předmět ze zaměření a předmět volený studentem) z nabídky stanovené ředitelem školy.

Nepovinné zkoušky profilové části mohou žáci konat podle nabídky předmětů stanovené ředitelem školy.

9 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

9.1 Personální podmínky

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků školy je velmi dobrá, vesměs splňují požadavky na kvalifikaci podle příslušných předpisů.

Pedagogická práce jednotlivých učitelů je podporována každotýdenními pedagogickými konferencemi.

Výraznou pomocí je i pravidelná spolupráce s mentorem školy a zkušenými českými zahraničními waldorfskými učiteli.

Důraz je kladen i na další vzdělávání učitelů. Pedagogové jezdí na semináře nebo na stáže do českých i zahraničních waldorfských škol. Všichni učitelé pak mohou studovat na víceletých seminářích waldorfské pedagogiky.

9.2 Materiální podmínky

Škola sídlí na adrese Plovdivská 2572/8, Brno. Ve školním roce 2022/23 budou řešeny prostorové podmínky dislokací v budově C základní školy a následně bude zahájena příprava budovy B pro potřeby lycea.

Materiálně technické vybavení a vybavení učebními pomůckami je po dobu přestavby zajištěno vybavením základní školy. Po přestěhování do budovy B, která je prostorově vyhovující bude postupně dovybavována učebními pomůckami.

Jako začínající střední škola spolupracujeme v této oblasti s ostatními waldorfskými lycei v České republice.

9.3 Spolupráce se sociálními partnery

V rámci Asociace waldorfských škol ČR spolupracujeme se základními a středními waldorfskými školami včetně otázek dalšího vzdělávání učitelů.

Při vzniku školy jsme navázali spolupráci s Jihomoravskou hospodářskou komorou a s významnými regionálními zaměstnavateli.

S největším počtem partnerských organizací budeme spolupracovat v rámci praktik (zemědělské, zeměměřické, environmentální, sociální). V rámci zemědělského praktika zejména se sociálním podnikem Jasan – biodynamickým statkem ve Velkých Hostěrádkách nedaleko Brna. Předpokládáme, že při realizaci sociálního praktika budeme spolupracovat s domovy pro seniory, školami pro postižené děti, s chráněnými dílnami, poradnami pro uprchlíky, středisky pro drogové závislosti, s dětskými domovy a mateřskými školami.

10 Učební plán

Detailní učební plán se nachází v příloze č. 1 ŠVP.

11 Učební osnovy

11.1 Přehledový učební plán

Učební plán poskytuje přehled všech předmětů, jež jsou realizovány podle tohoto ŠVP. Vzhledem k charakteru plánování a průběhu vyučování v blocích a v epochách se v omezeném rozsahu počítá i s přesuny hodin mezi ročníky. Celkové počty odučených hodin za všechny čtyři roky docházky pro jednoho žáka budou zachovány.

Učební plán uvádí: používané zkratky předmětů a výukových bloků; přehled hodinových dotací a forem výuky; jednotlivé učební osnovy. Čísla odpovídají počtu výukových hodin týdně.

Oblast vzdělávání, předmět (označení předmětu)	Minima podle RVP	CELKEM ve 4 ročnících	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	využití disponibil. hodin
Jazykové vzdělávání	27	37	9	10	10	8	10
Český jazyk a literatura (Čj)	6	16	3	4	4	5	10
Anglický jazyk (Aj)	21	12	3	3	3	3	
Německý jazyk (Nj)		9	3	3	3	0	
Společenskovední vzdělávání	8	8,0	2	2	2	2	0
Základy společenských věd (ZSV)		4	1	1	1	1	
Dějepis (D)		4	1	1	1	1	
Přírodovědné vzdělávání	13	14	4	4	4	2	1
Zeměpis (Z)		3	1	1	1		
Fyzika (F)		3	1	1	1		
Chemie (Ch)		3	1	1	1		
Biologie (Bi)		4	1	1	1	1	
Fyzikálně chemická témata (FCh)		1				1	1
Matematické vzdělávání	10	11	4	4	2	1	1
Matematika (M)		11	4	4	2	1	1
Ekonomické vzdělávání	3	3			1	2	0
Základy ekonomie (Ekon)		3			1	2	
Vzdělávání v ICT	6	6,0	2	2	0,5	1,5	2
Informatika a média (IaM)		6	2	2	0,5	1,5	
Vzdělávání pro zdraví	8	8	2	2	2	2	2
Tělesná výchova (Tv)		4	1	1	1	1	
Sportovní kurz		4	1	1	1	1	2
Estetické vzdělávání	12	23,5	8	7	5,5	3	11,5
Hudební výchova (Hv)		5	2	1	1	1	1
Výtvarné umění (VU)		6	2	2	1	1	
Eurytmie (Eu)		7	2	2	2	1	7
Řemeslný kurz		4	2	2			2
Drama		1,5			1,5		1,5
1. Předměty povinného základu celkem	87	110,50	31,0	31,0	27,0	21,5	27,5
2. Zaměření							
Humanitní zaměření		17,5	2	1,5	6	8	1,5
z toho povinné obsahové okruhy	16	4,5	2	2,5			
Přírodovědné zaměření		16,5	2	2,5	4	8	0,5
z toho povinné obsahové okruhy		5,5	2	1,5	2		
Technické zaměření		16	1	1	5	9	0
z toho povinné obsahové okruhy		8	3	3	2		
Disponibilní hodiny	25						
Celkem Humanitní zaměření		132,50	35,0	35,0	33,0	29,5	4,5
Celkem Přírodovědné zaměření	128	132,50	35,0	35,0	33,0	29,5	4,5
Celkem Technické zaměření		134,50	35,0	35,0	34,0	30,5	7,5

12 Detailní rozpis – rozpis epoch, pravidelných hodin a výukových bloků v jednotlivých ročnících

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy Oblast vzdělávání, předmět (označení předmětu)	Minimální počty vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání podle RVP		CELKEM		1.ročník				2.ročník				3.ročník				4.ročník				využití disponibil. hodin
	týdenních	celkových	týdenní	celková	týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	
Jazykové vzdělávání	27	864	37		9				10				10				8				10,0
Český jazyk a literatura (ČJ)	6	192	16		3		2	1	4		3	1	4		3	1	5		4	1	10,0
Anglický jazyk (AJ)			12		3		3		3		3		3		3		3		3		
Německý jazyk (NJ)	21	672	9		3		3		3		3		3		3		0		0		
Společenskovední vzdělávání	8	256	8		2				2				2				2				0,0
Základy společenských věd (ZSV)			4		1		1		1		1		1		1		1		1		
Dějepis (Dě)			4		1		1		1		1		1		1		1		1		
Přírodovědné vzdělávání	13	416	14		4				4				4				2				1,0
Zeměpis (Ze)			3		1		1		1		1		1		1		0		0		
Fyzika (Fy)			3		1		1		1		1		1		1		0		0		
Chemie (Ch)			3		1		1		1		1		1		1		0		0		
Biologie (Bi)			4		1		1		1		1		1		1		1		1		
Fyzikálně chemická témata (FCh)			1														1		1		1,0
Matematické vzdělávání	10	320	11		4				4				2				1				1,0
Matematika (Ma)			11		4		3	1	4		3	1	2		1	1	1		1		1,0
Ekonomické vzdělávání	3	96	3		0				0				1				2				0,0
Základy ekonomie (EK)			3		0				0				1		1		2		2		
Vzdělávání v ICT	6	192	6		2				2				0,5				1,5				2,0
Informatika a média (IaM)			6		2		2		2		2		0,5		0,5		1,5		1,5		2,0
Vzdělávání pro zdraví	8	256	8		2				2				2				2				2,0
Tělesná výchova (TV)			4		1		1		1		1		1		1		1		1		1
Sportovní kurz (SK)			4		1		1		1		1		1		1		1		1		2,0
Estetické vzdělávání	12	384	23,5		8				7				5,5				3				11,5
Hudební umění (HU)			5		2		1	1	1		1		1		1		1		1		1,0
Výtvarné umění (VU)			6		2		2		2		2		1		1		1		1		
Eurytmie (Eu)			7		2		1	1	2		1	1	2		1	1	1		1		7,0
Řemeslné kurzy (ŘK)			4		2		2		2		2		0		0		0		0		2,0
Drama (Dr)			1,5										1,5		1,5		0		0		1,5
1. Předměty povinného základu celkem	87	2784	110,5		31				31				27				21,5				27,5
2. Zaměření - volitelné předměty celkem	16	512	56,4		6				4				4\4\5				8\8\10				

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy Oblast vzdělávání, předmět (označení předmětu)	Minimální počty vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání podle RVP		CELKEM		1.ročník				2.ročník				3.ročník				4.ročník				využití disponibil. hodin
	týdenních	celkových	ve 4 ročnících		týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	týdenní hodinová dotace	celková hodinová dotace	z toho epochové (blokové) vyučování	z toho pravidelné vyučování	
A. Humanitní zaměření			17,5		2				1,5				6			8					
Společenskovední seminář (SvS)			2,8		0,8				1				1			0					
Dějiny umění (DU)			0,33		0,33		0,33														
Komunikace a vztahy (KaV)			0,47		0,47		0,47														
Parsifal (Par)			1						1												
Faust (Fau)			1										1		1						
Sociální praktikum (SP)			1										1		1						
Kulturní cesty (KC)			1,1		0,6				0,5		0,5		0								
Adaptační kurz (AK)			0,6		0,6																
Humanitní rozšíření (HuR)			6										4			4					
Psychologie (zPs-H)			2										1		1	1			1		
Pedagogika (zPe-H)			2										1		1	1			1		
Dějepis v zaměření (zDě-H)			1										1		1	0			0		
ZSV v zaměření (zZSV-H)			1										0		0	1			1		
Sociální práce (SoP)			2										1		1	1			1		
volitelné moduly			4													4					
Maturitní seminář humanitní (mH)			4													4					4
B. Přírodovědné zaměření			16,5		2		0		2,5	2,5	5		4	5,9	4	8	7,4	6			
Zemědělský kurz (ZmK)			1		1																
Zemědělské praktikum (ZmP)			1		1																
Environmentální kurz (ENK)			0,5					5	0,5		0,5										
Přírodovědný seminář (PřS)			2																		
Biologické praktikum (BiP)			1						1		1										
Projektivní geometrie (PG)			1						1		1										
Přírodovědné rozšíření (PřR)			12										4		4	4					
Matematika v zaměření (zMa-P)			2										1		1	1			1		
Chemie v zaměření (zCh-P)			2										1		1	1			1		
Biologie v zaměření (zBi-P)			2										1		1	1			1		
Fyzika v zaměření (zFy-P)			2										1		1	1			1		
volitelné moduly			0													0					
Maturitní seminář přírodovědný (mP)			4													4					4
C. Technické zaměření			15		2				0				5		5	9					
Zemědělské praktikum (ZmP)			1		1																
Zemědělský kurz (ZmK)					1																
Konstruování a technické kreslení (KTK)			2										1		1	1			2		
Kybernetika (Ky)			2,5										1,5		1,5	1			1		
Technologie (Te)			1,5										0,5		0,5	1			1		
Matematika v zaměření (zMa-T)			2										1		1	1			1		
Fyzika v zaměření (zFy-T)			2										1		1	1			1		
z toho volitelné moduly	4																				
Maturitní seminář technický (mT)			4													4					4
3. Disponibilní hodiny	25	800											5			2					
Celkem Humanitní	128	4096	132,5		35				35				33			29,5					4,5
Celkem Přírodovědné			132,5		35				35				33			29,5					4,5
Celkem Technické			134,5		35				35				34			30,5					6,5